

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาเพื่อก้าวข้ามพ้นตัวตนตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท

ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสริมศิริ อัครพุฒิพันธ์

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระศรีกัมภีรญาณ, ป.ธ. ๙, พธ.ม. Ph.D.รศ.ดร.

: พระสุธีธรรมานวัตร ป.ธ.๙, MA.Ph.D.ผศ.ดร.

: ดร.ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์, MA.Ph.D.

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสารมีจุดประสงค์ ๓ ข้อคือ (๑).เพื่อศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการก้าวข้ามพ้นตัวตนในพระพุทธศาสนาเถรวาทและจิตวิทยาตะวันตก (๒).เพื่อศึกษาพุทธวิธีการก้าวข้ามพ้นตัวตน(๓).เพื่อบูรณาการรูปแบบการพัฒนาการก้าวข้ามพ้นตัวตนตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท

ผลการวิจัย พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับการก้าวข้ามพ้นตัวตน ตามแนวพระพุทธศาสนามี ๒ ประเภท คือ สมถะและวิปัสสนาโดยยึดหลักไตรสิกขาเป็นกรอบใหญ่ มีสมถะและวิปัสสนาเป็นภายใน สมถะจัดเป็นศีลและสมาธิ ส่วนวิปัสสนาจัดเป็นปัญญา โดยจะต้องปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิและปัญญา ในกรอบของหลักธรรม คือโพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการ ซึ่งผู้ปฏิบัติ จะต้องนำหลักธรรมที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา คือแนวทางเรื่องกัลยาณมิตร ปลิโพธ ๑๐ อย่าง จริต ๖ และสัปปายะ ส่วนแนวทางปฏิบัติตามหลักโพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการ นั้น สติปัฏฐาน ๔ และอริยมรรคมีองค์ ๘ เป็นวิธีการ ส่วนองค์ธรรมที่เหลือคือ อธิปไตย ๔ สัมมปธาน ๔ อินทรีย์ ๕ พละ ๕ และโพชฌงค์ ๗ เป็นองค์ธรรมที่สนับสนุน แนวทางบูรณาการรูปแบบการก้าวข้ามพ้นตัวตนตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท ต้องใช้หลักโพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการเป็นเสาหลัก ยึดเอาสติปัฏฐาน ๔ และอริยมรรคมีองค์ ๘ เป็นวิธีการปฏิบัติ โดยมีแนวคิดและวิธีการของมาสโลว์ คาร์ล จี จุง สแตนนิสลาฟ โกรฟ ศรี อโรบินโดและ เคน วิลเบอร์ เป็นส่วนประกอบ อีกทั้งผู้ปฏิบัติมีการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ การเรียนรู้องค์รวม การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมและการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยใช้อธิปไตย ๔ และพละ ๕ เป็นแรงขับเคลื่อน สัมมปธาน ๔ เป็นความเพียรพยายาม อินทรีย์ ๕ เป็นทางเสื่อปรับทิศทางเพื่อไปสู่จุดหมายบนเส้นทางโพชฌงค์ ๗ เข้าสู่ความสมบูรณ์แห่งชีวิต ตามหลักไตรสิกขา โดยมีนิพพานเป็นเป้าหมายสูงสุด